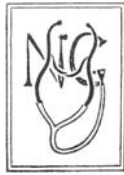

huisarts en wetenschap

MAANDBLAD

VAN HET NEDERLANDS HUISARTSEN GENOOTSCHAP

VAN DE REDACTIECOMMISSIE

SEKSUOLOGIE

„Bij het huidige medische onderwijs krijgt de sexuologie niet die aandacht, welke nodig is en bij de nascholing van de artsen wordt slechts zeer zelden de sexuologie behandeld.”

Nota over sexuologie - (1961) Medisch Contact 16, 673.

Ter inleiding van de in dit nummer van „huisarts en wetenschap” beginnende reeks artikelen over onderwerpen uit de sexuologie mogen het bovenaangehaalde citaat en het hierna volgende — uit dezelfde nota — de lezer herinneren aan een probleem, dat zowel uit een oogpunt van opleiding als uit dat van nascholing dringend aan de orde dient te worden gesteld.

„Tot op heden zijn er in Nederland nog slechts weinig publikaties op het terrein van de sexuologie verschenen . . . een gefundeerde wetenschappelijke voorlichting is zeer belangrijk en zal de belangstelling voor de sexuologie vergroten. Maar niet alleen tijdens het medisch onderwijs aan de universiteiten moet aan de sexuologie aandacht worden besteed; ook de artsen, huisartsen zowel als specialisten, zullen in artsen cursussen en nascholingscursussen van de vraagstukken rondom de sexuologie kennis moeten krijgen . . .”

Deze „nota over sexuologie” heeft katalyserend gewerkt bij het opstellen en uitwerken van het plan door middel van een reeks artikelen over onderwerpen uit de sexuologie een bijdrage te leveren tot de verruiming en verdieping van het inzicht van de huisarts op het gebied der sexuologie. Tevens diende daarbij aandacht te worden geschonken aan de attitude van de huisarts tegenover dit deel van zijn

werkkerrein. Immers, mede doordat de huisartsen onvoldoende of in het geheel niet geschoold zijn in seksiatrie, krijgen seksuologische problemen in de praktijk veelal geen of te weinig aandacht. Een vergroting van zijn kennis zal een verandering teweeg kunnen brengen in de houding van de arts ten opzicht van deze problemen bij zijn patiënten.

Daarnaast zal training door middel van bespreking van seksuologische problemen uit de praktijk in een groep huisartsen — al dan niet met medewerking van een seksuoloog — een verdere bijdrage kunnen leveren tot het verkrijgen van een juiste instelling. Met betrekking tot de methodiek van deze training zij hier opgemerkt, dat talrijke leden van het Nederlands Huisartsen Genootschap in studiegroepen, hetzij voor medische psychologie hetzij anderszins, in de afgelopen vijf jaren tot hun lering en genoegen, met deze methode hebben leren werken. De redactiecommissie hoopt er door de publikatie van deze nieuwe cyclus toe bij te dragen de leemten in de kennis en de onvolkomenheden in de attitude van de huisarts met betrekking tot de sexuologie aan te vullen respectievelijk te verbeteren: enerzijds zal door deze artikelen regelmatig de aandacht op dit onderwerp worden gevestigd; daarnaast zullen hierdoor hopelijk in de verschillende studiegroepen seksuologische problemen meer dan voorheen aan de orde worden gesteld.

Gaarne betuigen wij op deze plaats onze oprechte dank aan de adviseurs, die ons terzijde hebben gestaan bij het samenstellen van het omvangrijke programma, niet het minst aan de vele auteurs, die zich bereid verklaarden aan de uitvoering daarvan hun medewerking te willen verlenen.

Tot slot volgt hier een overzicht van de verschil-

lende onderwerpen, welke in de komende twee jaren zullen worden behandeld.

Wat is seksuologie; wie is seksuoloog?
De seksuele ontwikkeling van het kind.
De ontwikkeling van de seksualiteit bij puber en volwassene.
Seksuele moeilijkheden bij de gewone mens.
Problemen bij seksuele voorlichting in het gezin.
Incest.
Fysiologisch vaderschap.
Seksuele problemen van de volwassen, ongetrouwde mens.
Seksuele stoornissen bij pas gehuwden.
Orgasmestoornissen.
Potentiestoornissen.
Homoseksualiteit.
Prostitutie.
Seksuele criminaliteit.
Geestelijk-hygiënische aspecten der contraceptie.
De techniek van de geboorteregeling.
De houding van de arts ten opzichte van seksuele problemen bij zijn patiënten.

* * *

DE TOEKOMSTIGE ONTWIKKELING VAN DE HUISARTSENPRAKTIJK IN NEDERLAND

De stormachtige ontwikkeling van de geneeskunde in de afgelopen twintig jaren maakt een heroriëntatie van de huisarts noodzakelijk, hetgeen zich onder meer reeds in de oprichting van het Nederlands Huisartsen Genootschap (1956) manifesteerde. Terwijl er nu enerzijds binnen het N.H.G. met grote voortvarendheid en krachtsinspanning aan wordt ge-

werkt het doel van het Genootschap — de bevordering van de wetenschappelijke uitoefening der geneeskunde door huisartsen (Artikel 2 der Statuten) — te benaderen, gaat er bijvoorbeeld anderzijds een stem op, welke de genezende taak van de huisarts steeds meer aan specialisten wil overlaten en aan de huisarts de taak van sociaal-medische raadgever van het gezin als geheel wil toebedelen.

Enkele in 1962 verschenen Engelse publikaties (*Batten; Pridham; Smith; Townsend*) vormden voor de redactiecommissie mede aanleiding deze problematiek ook in dit tijdschrift aan de orde te stellen.

Niet alleen voor de huisartsen als rechtstreeks belanghebbenden, maar voor ieder, die belangstelling heeft voor de volksgezondheid in het algemeen, is het van grote importantie te weten hoe men in Nederland over de toekomstige ontwikkeling van de huisartsenpraktijk denkt. Het kan voor alle geïnteresseerden niet anders dan van groot nut zijn elkaanders standpunt te leren kennen.

De redactiecommissie heeft enkele artsen bereid gevonden hun persoonlijke visie op dit onderwerp in een artikel neer te leggen. Wij hopen, dat uit de lezerskring commentaar zal volgen, dat wij ons dan voorstellen aansluitend aan deze serie artikelen te publiceren. De volgende collegae werden door ons uitgenodigd en zegden hun medewerking toe: Dr J. C. van Es, Dr F. J. A. Huygen, Dr H. Festen, Prof. R. Hornstra, E. van Westreenen en G. J. Bremer.

Batten, L. W. (1962) *Lancet* I, 36.

Pridham, J. A. (1962) *J. Coll. gen. Pract.* 5, 525.

Smith, A. (1962) *Lancet* I, 38.

Townsend, E. (1962) *J. Coll. gen. Pract.* 5, 501.

H.

Wat is seksuologie; wie is seksuoloog?

DOOR DR H. MUSAPH, ZENUWARTS TE AMSTERDAM

Er heerst in medische kringen en ook daarbuiten verwarring over het begrip seksuologie. Men weet niet precies wat men eronder dient te verstaan en in hoeverre men deze tak van wetenschap als onderdeel der geneeskunde dient te beschouwen. Het is daarom van belang een poging te wagen tot begripsafgrenzing en plaatsbepaling van de seksuologie.

Definitie. Onder seksuologie verstaat men de leer der geslachtelijke gedragspatronen. Hieruit volgt dat de seksuologie een onderdeel is van de ethologie of gedragsleer bij mens en dier. De gedragsleer van de mens heeft een plaats gevonden in de moderne psychologie. De gedragsleer van het dier is een onderdeel van de moderne biologie. Beide wetenschappen, elk met hun eigen methodieken

en benaderingswijzen, hebben dus het recht zich de seksuologie toe te eigenen.

De psychologie, die de seksuele gedragspatronen bij de mens bestudeert, zal trachten meer inzicht te krijgen in de achtergronden, oorzaken en beweegredenen van deze gedragspatronen, waardoor de bijzondere interesse is gegeven voor de erbij behorende gevoelspatronen. Zo heeft de beperking tot het object mens tevens een enorme verruiming van objecten van studie meegebracht. Men is in staat om bij de mens fundamentele en ingewikkelde gevoelspatronen te bestuderen, die aan bepaalde gedragspatronen ten grondslag liggen. Een van de oorzaken van de geschetste verruiming is gelegen in het feit, dat bij de mens de geslachtelijke gedrags- en gevoelspatronen in de loop van het leven een ingewikkelde verandering doormaken. Er be-